

D1 ROZŠÍŘENÍ ODPOČÍVKY STŘECHOV KM 52,0

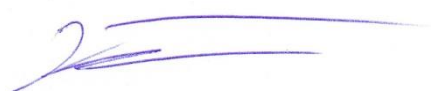
Hodnocení vlivů záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

červenec 2015

Předmět hodnocení:	D1 rozšíření odpočívky Střechov km 52,0
Zadavatel:	Regionální centrum EIA
Zpracovatelka:	Mgr. Michala Kopečková držitelka autorizace pro hodnocení dle §45i zákona 114/1992 Sb., v platném znění Čechova 53, 301 00 Plzeň
Kontakt:	T: 728 854 516 E: misa.kopeckova@gmail.com

V Plzni dne 28. července 2015

.....

Mgr. Michala Kopečková

Obsah

1	Úvod.....	4
2	Stručný popis projektu	5
2.1	Popis technického a technologického řešení záměru	5
2.2	Údaje o vstupech a výstupech	6
3	Dotčené evropsky významné lokality a ptačí oblasti.....	9
3.1	Identifikace dotčených lokalit	9
3.2	Popis dotčených lokalit	9
4	Hodnocení vlivů záměru na dotčené lokality.....	13
4.1	Vyhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení	13
4.2	Možné vlivy záměru.....	13
4.3	Vyhodnocení vlivů na dotčené lokality a předměty ochrany	14
4.3.1	Vyhodnocení vlivů na dotčené předměty ochrany EVL a PO.....	14
4.3.2	Vyhodnocení vlivů na celistvost lokality	17
4.4	Vyhodnocení kumulativních vlivů	18
4.5	Vyhodnocení možných přeshraničních vlivů	19
5	Závěr	20
6	Zmírňující opatření.....	21
7	Použitá literatura a www zdroje.....	22
8	Seznam příloh.....	23

1 Úvod

Předmětem hodnocení je vliv záměrů rozšíření odpočívky Střechov na km 52,0 dálnice D1 na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Rozšíření na levé a na pravé straně jsou řešena jako samostatné záměry, hodnocení však probíhá pro oba záměry současně, protože spolu úzce souvisí a jejich vlivy jsou neoddělitelné.

Toto hodnocení probíhá dle §45i zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vzhledem k tomu, že odpovědným orgánem ochrany přírody nebyl vyloučen významný vliv projektu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (stanoviska Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 30. 3. 2015, č.j. 044285/2015/KUSK (levá strana) a 044286/2015/KUSK (pravá strana).

Autorka hodnocení je držitelkou autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 20. ledna 2012, č. j. 2702/ENV/12, 116/630/12, v příloze 1).

Ptačí oblasti (PO) se vyhláší na základě směrnice o ptácích (2009/147/ES) pro druhy ptáků uvedené v Příloze I. Tyto druhy musí být předmětem zvláštních opatření, týkajících se ochrany jejich stanovišť, s cílem zajistit přežití těchto druhů a rozmnožování v jejich areálu rozšíření. Ptačí oblasti jsou v ČR novou kategorií chráněného území a jsou zřizovány nařízením vlády.

Evropsky významné lokality (EVL) se vyhláší na základě směrnice o stanovištích (92/43/EEC) a v ČR požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněná území. EVL se vyhláší pro typy přírodních stanovišť v zájmu Společenství a pro druhy živočichů a rostlin v zájmu Společenství, jejichž ochrana vyžaduje vyhlášení zvláštních oblastí ochrany. EVL jsou obsaženy v tzv. národním seznamu evropsky významných lokalit podle Nařízení vlády č. 132/2005 Sb. a byly přijaty do evropského seznamu.

Průběh hodnocení

Na lokalitě byl proveden orientační průzkum dne 7. 5. 2015. Přítomnost předmětu ochrany a vlivy na něj byly konzultovány s RNDr. Lubomírem Hanelem, CSC. ze Správy CHKO Blaník. Na základě uvedených podkladů bylo v květnu 2015 provedeno hodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Na základě připomínek ČIŽP OI Praha následně investor některé části záměru upřesnil. Hodnocení vlivů na Naturu 2000 bylo následně upraveno.

2 Stručný popis projektu

Předmětem záměrů je rozšíření odpočívky Střešov na levé resp. pravé straně dálnice D1 v km 52. Cílem je zejména navýšení počtu parkovacích stání pro nákladní automobily.

2.1 POPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU

Levá strana:

V současné podobě je kapacita odpočívky cca 50 parkovacích stání pro osobní vozidla a cca 40 parkovacích stání pro nákladní vozidla. Hrubé terénní úpravy byly provedeny již při výstavbě dálnice. V místě rozšíření zpevněných ploch pro účely navýšení kapacity parkování v současné době převažují travnaté plochy s několika vzrostlými stromy a ve východní části pozemku se nachází dnes již nevyužívaný objekt sociálního zázemí odpočívky. Nová kapacita bude 67 parkovacích míst pro osobní vozidla, 10 pro osobní vozidla s přívěsem, 6 pro autobusy a 98 stání pro nákladní vozidla. V SV části pozemku dojde k odtěžení terénu v rozmezí 0 - 3 m a výstavbě gabionové zárubní zdi délky 270 m.

Je navržena nová dešťová kanalizace o délce 730m a profilu DN 300–400, která nahradí stávající. Nově byla na ploše odpočívky zařazena retenční nádrž o objemu 650–1000 m³ pro snížení odtoků. Před vtokem do nádrže je navrženo zřízení oddělovací šachty pro odstranění ropných látek. Bezpečnostní přepad nádrže je navržen do levostranného příkopu dálnice svedeného do potoka. Kanalizace ústí do dešťové usazovací nádrže (DUN), která slouží k sedimentaci a odloučení ropných látek. Z DUN je odtok vody veden do Dalkovického potoka. Součástí dalšího stupně PD by měla být i úprava stávající DUN umístěné pod dálničním mostem. Přítok do DUN je většího profilu (DN 600) než odtok z ní (DN 300) a DUN tak funguje jako retenční nádrž. Není však vybavena bezpečnostním přepadem a v případě překročení retenční kapacity dochází k nekontrolovanému rozliti znečištěných vod do okolního terénu. Navrhuje se osadit do úrovně maximální hladiny potrubí profilu DN 500, s vyústěním do koryta vodoteče. Systém norných stěn bude i v případě extrémních přítoků zajišťovat, že případně zachycená ropná látka v nádrži nebude do potoka odtékat.

Stávající splašková kanalizace bude sanována a budou opraveny kanalizační šachty. Součástí řešení vodního hospodářství na odpočívkách by měla být i rekonstrukce resp. výměna stávající ČOV. ČOV je umístěna pod přilehlým dálničním mostem a je společná pro obě odpočívky. Navržena je nová ČOV odpovídající kapacitě cca 100 EO oproti současným 200 EO.

Dále bude rekonstruován vodovod, instalováno veřejné osvětlení, nově jsou řešeny chodníky a proběhnou další úpravy v ploše parkoviště. Bude provedena náhradní výsadba.

Pravá strana:

V současné podobě je kapacita odpočívky cca 45 parkovacích stání pro osobní vozidla a cca 60 parkovacích stání pro nákladní vozidla. Hrubé terénní úpravy byly provedeny již při výstavbě dálnice. V místě rozšíření zpevněných ploch pro účely navýšení kapacity parkování v současné době převažují travnaté plochy s několika vzrostlými stromy. Nová kapacita bude 74 parkovacích míst pro osobní vozidla, 6 pro osobní vozidla s přívěsem, 4 pro autobusy a 72 stání pro nákladní vozidla. Bude vyměněna dešťová kanalizace o celkové délce stok 807 m a profilu DN 300–400. Je zaústěna do stávající DUN společně s levou stranou (viz výše). Splašková kanalizace bude sanována a budou opraveny kanalizační šachty. ČOV je společná s levou stranou.

Dále bude rekonstruován vodovod, instalováno veřejné osvětlení, nově jsou řešeny chodníky a proběhnou další úpravy v ploše parkoviště. Bude provedena náhradní výsadba.

2.2 ÚDAJE O VSTUPECH A VÝSTUPECH

Půda

Záměr není spojen se zábořem ZPF ani PUPFL. Rozšíření parkoviště je na úkor stávajících travnatých ploch se vzrostlými stromy o rozloze cca 3,8 ha.

Voda

Zdrojem vody pro parkoviště jsou stávající vrty. Stávající celková denní potřeba vody je 10,3 m³, maximální denní potřeba 15,5 m³. Po rozšíření se očekává celková denní potřeba 13,3 m³, maximální 20 m³.

Ostatní surovinové a energetické zdroje

Veškerý materiál bude na místo dovážěn. Areál je napojen na veřejnou síť NN.

Odpady

Odpady budou pocházet zejména z odstranění stávajícího povrchu, terénních prací, odstranění stávajících objektů apod. Konkrétní množství a druhy odpadů nejsou v poskytnuté dokumentaci uvedeny. Odpad bude tříděn a znovu využit nebo odstraněn v souladu se zákonem.

Dešťové vody

Stávající zpevněné plochy: 4,72 ha

Stávající zelené plochy: 7,32 ha

Stávající redukovaná plocha (po započtení koeficientů odtoku): 4,15 ha.

Návrhový déšť: intenzita 130 l/s, doba trvání 15 min.

Odtok ze stávajících ploch: 539,5 l/s

Budoucí zpevněné plochy: 8,7 ha

Budoucí zelené plochy: 3,47 ha

Budoucí redukovaná plocha (po započtení koeficientů odtoku): 7,31 ha

Návrhový déšť: intenzita 92,3 l/s, trvání 15 min

Budoucí odtok: 674,7 l/s

Po zařazení retenční nádrže bude celkový odtok 467,2 l/s.

Kapacita dešťové kanalizace zůstává stejná (625 l/s), je dána potrubím v dolním úseku, které zůstane zachováno. Díky zařazení retenční nádrže bude i přes rozšíření zpevněných ploch odtok nižší než v současné době.

Stávající dešťová usazovací nádrž, kde dochází k sedimentaci a odloučení ropných látek, bude zachována, bude přidán bezpečnostní přepad do potoka pro případ extrémních průtoků. Únikům ropných látek do potoka bude zabráněno systémem norných stěn. Dojde tak oproti současnému stavu ke zvýšení bezpečnosti DUN z hlediska úniku závadných látek do toku.

Splaškové vody

Splašková kanalizace je v současné době zaústěna do ČOV, která má příliš vysokou kapacitu. Dochází zde k následujícím problémům: vysoké výkyvy látkového zatížení způsobené nerovnoměrným využíváním odpočívek, ucpávání cirkulačního potrubí a výpadkům dmyhadla a tak ke zhoršení kvality přečištění. Nová ČOV je navržena na předpokládané budoucí zatížení (90–100 EO) a odpovídá výhledové spotřebě vody (celková denní potřeba 13,3 m³, maximální 20 m³). Oproti současnosti dojde k navýšení množství splaškových vod cca o 1/3. Předpokládá se použití biologické ČOV s přihlédnutím ke specifickému složení odpadních vod z odpočívky (zvýšený obsah močoviny). Konkrétní technologie není zatím vybrána. Vypouštěná voda bude dosahovat kvality dle v současnosti povolených limitů (BSK₅ max. 25 mg/l, NL max. 30 mg/l, CHSK_{cr} max. 120 mg/l), předpokládá se, že výsledné znečištění bude menší.

Výměna ČOV proběhne během úplné odstávky odpočívek, pro pracovníky budou zajištěna mobilní WC. Nedojde tak k vypouštění nepřečištěných splaškových vod do toku. Řešení

případných výpadků a odstávek ČOV bude součástí provozního řádu, obdobně jako u stávající ČOV, kde je jednoznačně určen postup, který zamezuje vypouštění nepřečištěných odpadních vod do recipientu.

Hluk, emise

Vzhledem ke zvýšení kapacity parkoviště dojde ke zvýšení zatížení okolí emisemi a hlukem. Ve vztahu k předmětům ochrany EVL je změna zanedbatelná.

Rizika havárií

Běžné úkapy ropných látek a olejů jsou řešeny oddělovací šachtou před retenční nádrží a dešťovou usazovací nádrží. V případě odtoku vody bezpečnostním přepadem budou případné znečišťující látky zachyceny nornými stěnami. Nejzávažnější možnou havárií z hlediska předmětů ochrany je rozsáhlejší únik ropných látek. V takovém případě je nutné zabránit únikům látek do potoka. Řešení havárií bude součástí provozního a havarijního řádu odpočívky.

Uvedené údaje byly převzaty z poskytnuté dokumentace.

3 Dotčené evropsky významné lokality a ptačí oblasti

3.1 IDENTIFIKACE DOTČENÝCH LOKALIT

Pro hodnocení dle §45i zákona jsou evropsky významné lokality a ptačí oblasti vyhodnoceny jako dotčené, pokud:

- jsou v přímém územním střetu se záměrem (zábor půdy, kácení dřevin)
- jsou ovlivněny v souvislosti s výstupy – složkové přenosy (ovzduší, voda, hluk)
- jsou ovlivněny v souvislosti se stavbou (rušení)
- jsou ovlivněny v souvislosti s provozem záměru (hluk, vibrace)

Záměr se nachází mimo území EVL a PO, nicméně dešťová kanalizace a ČOV je vyústěna do Dalkovického potoka, který je součástí EVL Štěpánovský potok. Další lokalitou, jejíž ovlivnění nelze zcela vyloučit, je EVL Dolní Sázava, která začíná cca 17 km po proudu od vtoku Štěpánovského potoka do Sázavy.

Jiné lokality nemohou být vzhledem k poloze a charakteru záměru ovlivněny.

3.2 POPIS DOTČENÝCH LOKALIT

Evropsky významná lokalita Štěpánovský potok

Kód: CZ0213076

Rozloha: 16,545 ha

Území zahrnuje dolní tok Štěpánovského potoka a jeho levostranný přítok Dalkovický potoka až po jejich soutok se Sázavou. Lokalita leží cca 10 km sv. od Vlašimi. Lokalita je dlouhodobě hodnocena jako jedna z nejvýznamnějších a výrazně perspektivní lokalita mihule potoční v povodí Labe, i když při posledním průzkumu na podzim 2014 byl nalezen jen jeden jedinec. Tento údaj však vyžaduje další potvrzení před vyvozováním závěrů. Průměrný průtok u ústí potoka je 0,32 m³/s. Kvalita vody je příznivá a nezhoršuje se. Potok nabízí dostatek úseků s jemnými sedimenty pro minohy mihulí i ploch s hrubším šterkem vhodným k rozmnožování adultů, je však patrný určitý úbytek sedimentů v toku. (Spilka a Hanel 2014)

Předměty ochrany:

- 9110 Bučiny asociace *Luzulo-Fagetum*
- mihule potoční (*Lampetra planeri*)

V místě pod DUN jsou břehy potoka zpevněny kameny, v navazujícím úseku má potok již přírodní charakter. Není známo, že by zde v současné době docházelo k problémům s kvalitou vody vlivem vyústění dešťových vod a ČOV z odpočívky.

Evropsky významná lokalita Dolní Sázava

Kód: CZ 0213068

Rozloha: 398,033 ha

Lokalita zahrnuje dolní tok Sázavy mezi ústím Blanice do Sázavy a ústím do Vltavy včetně jejích náhonů. Jedná se o větší řeku tekoucí často v hluboce zaříznutém údolí, jen málo regulovanou s větším množstvím jezů. Tok nabízí velké množství typů mikrohabitátů, většinou dochází ke střídání proudných úseků s kamenitým a šterkovým dnem a delších pomalu proudících úseků v nadjezí. Je to jedna z nejrozsáhlejších lokalit velevruba tupého (*Unio crassus*) v ČR. V nadjezí Sázavy u Týnce nad Sázavou žije početná populace hořavky duhové (*Rhodeus sericeus amarus*).

Předměty ochrany

- 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*
- 6190 Panonské skalní trávníky (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
- 6430 Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně
- 8220 Chasmofytická vegetace silikátových skalnatých svahů
- 9110 Bučiny asociace *Luzulo-Fagetum*
- 9130 Bučiny asociace *Asperulo-Fagetum*
- 9170 Dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum*
- 9180 Lesy svazu *Tilio-Acerion* na svazích, sutích a v roklích
- 91E0 Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- hořavka duhová (*Rhodeus sericeus amarus*)
- velevrub tupý (*Unio crassus*)

Popis lokalit upraven dle www.natura2000.cz.

3.3 Dotčené předměty ochrany

Při určení, zda může být daný předmět ochrany záměrem dotčen, byl posuzován především výskyt v místě záměru a okolí a ekologické nároky a pravděpodobné vlivy záměru a jejich dosah.

Tabulka 2: Dotčené předměty ochrany EVL Štěpánovský potok a Dolní Sázava

Druh	Dotčený	Zdůvodnění
EVL Štěpánovský potok		
9110 Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i>	ne	Záměr do bučin nezasahuje ani je vzhledem ke svému charakteru nemůže ovlivnit.
mihule potoční (<i>Lampetra planeri</i>)	ano	Možné znečištění vody.
EVL Dolní Sázava		
3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i>	ano	Možný přenos znečištění tokem.
6190 Panonské skalní trávníky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)	ne	Vzhledem k charakteru záměru (možný pouze přenos znečištění tokem) je vliv vyloučen.
6430 Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně	ne	Vzhledem k charakteru záměru (možný pouze přenos znečištění tokem) je vliv vyloučen.
8220 Chasmo fytická vegetace silikátových skalnatých svahů	ne	Vzhledem k charakteru záměru (možný pouze přenos znečištění tokem) je vliv vyloučen.
9110 Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i>	ne	Vzhledem k charakteru záměru (možný pouze přenos znečištění tokem) je vliv vyloučen.
9130 Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i>	ne	Vzhledem k charakteru záměru (možný pouze přenos znečištění tokem) je vliv vyloučen.
9170 Dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>	ne	Vzhledem k charakteru záměru (možný pouze přenos znečištění tokem) je vliv vyloučen.
9180 Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklicích	ne	Vzhledem k charakteru záměru (možný pouze přenos znečištění tokem) je vliv vyloučen.
91E0 Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	ne	Vzhledem k charakteru záměru (možný pouze přenos znečištění tokem) je vliv vyloučen.

Druh	Dotčený	Zdůvodnění
hořavka duhová (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	ano	Možný přenos znečištění tokem.
velevrub tupý (<i>Unio crassus</i>)	ano	Možný přenos znečištění tokem.

4 Hodnocení vlivů záměru na dotčené lokality

4.1 VYHODNOCENÍ ÚPLNOSTI PODKLADŮ PRO POSOUZENÍ

Podklady poskytnuté zadavatelem:

Technická studie (09/2014)

Vodohospodářské řešení (09/2014)

Dokumentace ke stávající ČOV včetně provozního řádu

Další podklady:

Průvodní zpráva k návrhům evropsky významných lokalit – z internetových stránek www.natura2000.cz

Mapování biotopů ČR ©AOPK ČR 2015

Nálezová databáze ©AOPK ČR 2015

Terénní pochůzka 7. května 2015

Konzultace: RNDr. Lubomír Hanel, CSc. (SCHKO Blaník)

Pro provedení hodnocení byly uvedené podklady shledány jako dostatečné.

4.2 MOŽNÉ VLIVY ZÁMĚRU

Při vyhodnocení dopadů projektu na dotčené lokality a jejich předměty ochrany byly brány v úvahu vlivy způsobené během realizace i následně, včetně možných přenosů složkami životního prostředí.

Vzhledem k pozici záměru vůči EVL a charakteru záměru a předmětů ochrany je jediným možným vlivem znečištění vody vlivem vyústění ČOV (trvalé znečištění, možný zvýšený obsah znečišťujících látek v případě výpadku ČOV) a při úniku ropných látek.

Záměr nezasahuje přímo do toku, vyústění je dost vysoko nad hladinou a nedojde tak k přímému ovlivnění biotopu mihule.

4.3 VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA DOTČENÉ LOKALITY A PŘEDMĚTY OCHRANY

Vyhodnocení potenciálních vlivů proběhlo podle stupnice uvedené v tabulce 3.

Tabulka 3: Stupnice významnosti vlivů

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významně negativní vliv	<p>Negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK Vylučuje realizaci záměru (resp. záměr je možné realizovat pouze v určených případech dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplývá ze zadání záměru, nelze jej eliminovat.</p>
-1	Mírně negativní vliv	<p>Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje realizaci záměru. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej minimalizovat navrženými zmírňujícími opatřeními. Nejedná se o „negativní vliv“ dle odst. 9 § 45i ZOPK.</p>
0	Nulový vliv	Záměr nemá žádný vliv.

(Převzato z Metodiky hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, Věstník MŽP listopad 2007)

4.3.1 Vyhodnocení vlivů na dotčené předměty ochrany EVL a PO

Mihule potoční (*Lampetra planeri*)

Mihule potoční je neparazitickým druhem vyskytujícím se výhradně ve sladkých tekoucích vodách s jemnými bahnitými náplavami, ve kterých žijí larvy (zvané minohy) zahrabány v jemném sedimentu. Vyžadují pomalé proudění vody do 0,5m³/s. Úseky s písčitým až šterkovitým dnem využívají dospělé mihule jako místa tření, výška vodního sloupce zde bývá 5–15 cm. Živí se především detritem, rozsivkami, řasami a jemnými zbytky rostlin. Vývoj larev u nás trvá 4–5 let. Dospělí jedinci již potravu nepřijímají a po tření hynou. Tření probíhá na přelomu května a června. Mihule se vyskytují v čistých potocích s minimálním organickým znečištěním, krátkodobě však toleruje i výraznější zhoršení kvality vody. Nejvýznamnějšími faktory ohrožení pro mihuli potoční jsou nevhodné úpravy toků, při nichž

dochází k likvidaci vhodných náplavů a dnového substrátu pro život minoh, také dlouhodobé znečištění některých potoků a řek, vysychání toků (např. díky nevhodnému odběru vody), vyplavení sedimentů při zvýšených průtocích a nadměrná rybí obsádka. Larvy dokážou přežít i výraznější havarijní znečištění, významný vliv ale může mít takové znečištění v době tření a krátce po něm na jikry a raná vývojová stádia. (Hanel 2005 a biomonitring.cz)

V Dalkovickém a Štěpánovském potoce je udávána životaschopná populace o hustotě 40–300 jedinců na 100 m toku (ZO ČSOP Vlašim 2006). V roce 2014 však byl při odloveh chycen pouze 1 jedinec ve středním úseku potoka. Populace je samozřejmě větší (ne všichni jedinci mohou být při odloveh zaznamenáni), nedosahuje však dřívější početnosti. *„Příčiny nejsou známy, nízký stav populace může být také projevem meziroční dynamiky populace nebo zvláště nepříznivých podmínek (zejm. klimatických) v předchozích letech. Ke zjištění skutečného stavu populace by bylo zapotřebí více podrobných měření. Koryto potoka skýtá optimální podmínky pro druh, tok na většině území vytváří členité meandry s odpovídajícím rozrůzněným dnovým sedimentem. Lze zde nalézt jak dostatek jemných hlinito-písčitých náplavů, kde se mohou ukryvat minohy, tak drobných peřejí a ploch s hrubším štěrkem, vhodných k rozmnožování adultů. Oproti minulým desetiletím je však patrný úbytek sedimentů v toku, pravděpodobnou příčinou může být častější vyplachování koryta toku při jarních povodních a přívalových deštích.“* (Spilka a Hanel 2014) Zhoršení kvality vody zaznamenáno nebylo. Přes uvedené zjištění je třeba posuzovat vlivy na lokalitu tak, jako by zde populace byla přítomná, může se jednat o náhodu nebo se populace vzhledem k trvajícím vhodným podmínkám opět obnoví. Současně musí být jakýkoli nový negativní faktor působící na EVL posuzována přísněji než v situaci, kdy by populace prosperovala.

Záměr může ovlivnit spodní úsek obou toků (cca 300 m Dalkovického potoka a cca 900 m Štěpánovského potoka po soutok se Sázavou).

Co se týče trvale vypouštěné vody, její množství je v porovnání s průtokem potoka relativně malé (průměrný průtok Štěpánovského potoka je 0,32 m³/s, maximální množství vypouštěných vod z ČOV je 20 m³/den), dojde k naředění a lze očekávat poměrně rychlé odbourání znečištění samočisticí schopností. Oproti současnosti nedojde ke zhoršení, množství vypouštěných odpadních vod bude sice cca o 1/3 větší, ale díky lépe zvolené kapacitě a novější technologii ČOV bude kvalita vypouštěných vod lepší. V současnosti přitom k žádným trvalým problémům s kvalitou vody pod vyústěním ČOV nedochází.

Krátkodobé vyšší znečištění při výpadku ČOV je nezanedbatelným rizikem, nicméně oproti současnému stavu, kdy ČOV relativně často z různých důvodů pracuje hůře, by mělo dojít díky nové technologii ke zlepšení, výpadky by neměly být časté. Krátkodobé zhoršení

kvality vody by nemělo populaci ohrozit, druh je dokáže tolerovat. Je nicméně doporučeno zvolit takovou technologii ČOV, kdy ani při výpadku ČOV nebudou nepřečištěné vody vypouštěny do toku. Během výměny staré ČOV za novou k ovlivnění kvality vody díky úplné odstávce odpočívek nedojde.

Běžným únikům ropných látek (úkapky na zpevněných plochách) do potoka zabraňuje usazovací šachta a DUN s normými stěnami. Při běžném provozu je díky nově instalovaným normým stěnám riziko znečištění potoka ropnými látkami menší, dojde ke zlepšení stavu. V případě velkých havárií nelze únik zcela vyloučit. To platí i pro současný stav, lze ovšem uvažovat vzhledem k navýšení kapacity odpočívek i zvýšení rizika havárií. Většinou by měly být úniky zachyceny ještě v prostoru parkoviště, případně v retenční nádrži a DUN, kde je bude možné sanovat. Riziko znečištění toku ropnými látkami nebude oproti současnému stavu významně větší.

Během samotné přestavby odpočívky nelze vyloučit splachy zeminy z výkopových prací při případných silných deštích do dešťové kanalizace. Protože DUN bude celou dobu funkční, měla by znečištění zachytit a pravděpodobnost, že dojde ke znečištění toku, je tak poměrně malá.

Vliv záměru na druh je hodnocen jako **mírně negativní (-1)**.

3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*

Jedná se o druhově chudá společenstva vodních makrofyt, která osidlují koryta tekoucích vod (potoky, nížinné řeky, vzácněji horní úseky toků), případně periodicky průtočné toky. Jedno až dvojrstevné porosty jsou tvořeny především ponořenými nebo částečně na hladině plovoucími druhy kořenujícími ve dně. Síla vodního proudu může během roku výrazně ovlivnit horizontální rozložení porostů. Hodně druhů je morfologicky proměnlivých v závislosti na výšce vodního sloupce a intenzitě proudění. Nejčastěji najdeme lakušníky, rdesty, mechorosty a řasy. Jednotka je rozšířená od nížinného do montánního stupně.

Vlivy popsány společně s ostatními předměty ochrany EVL níže.

Hořavka duhová (*Rhodeus sericeus amarus*)

Hořavka duhová obývá především stojaté či pomalu proudící vody, jako jsou některé rybníky, poloprůtočná a mrtvá ramena, zátoky řek a zavodňovací kanály a to často v masivním počtu (lokálně). Zdržuje se v hejnech, za potravu jí slouží zelené a vláknité řasy,

rozsivky a rostlinný detrit. Podmínkou výskytu ostrakofilní hořavky duhové je přítomnost vodních mlžů, jimž klade jikry do žaberní dutiny. Jedná se o krátkověkou rybu, výjimečně se dožívá pátého roku, může měřit maximálně 10 centimetrů. Je ohrožována ztrátou možnosti tření při úbytku hostitelů nejranějších vývojových stádií i ohrožením druhu jako takového (devastací vodního prostředí, znečištěním apod.).

Vlivy popsány společně s ostatními předměty ochrany EVL níže.

Velevrub tupý (*Unio crassus*)

Velevrub tupý se vyskytuje v potocích i velkých řekách. Obývá i málo úživné toky ve vyšších nadmořských výškách. Nejsilnější výskyt je udáván z nadmořských výšek 200-250 m, silný pak v rozmezí 150-200 m a 250-300 m. Je odděleného pohlaví a samice v létě vypouští do vody velké množství glochidií. Jejich hostiteli jsou perlín ostrobřichý, jelec tloušť, ježdík obecný, střevle potoční a vranka obecná. Velevrubi se dožívají obvykle 10 až 15 let, přičemž v méně úživných tocích mohou dosáhnout věku až kolem 50 let. Živí se filtrací planktonu z vody. Hlavními příčinami ohrožení druhu jsou znečištění toků (prokázáno u dusičnanů) společně s nevhodnými vodohospodářskými zásahy. Jedná se o regulační úpravy na tocích, které většinou znamenají sníženou diverzitu mikrohabitatů koryta a tím i negativní vliv nejen na mlže samotné, ale i rybí hostitele glochidií. S regulacemi je spojeno často i čištění a prohlubování koryta, při kterém dochází v dotčených úsecích k likvidaci většiny organismů. Negativně působí i přehrazení toků vodními stupni či jezy, které zamezují protiproudové migrace ryb.

Vlivy na stanoviště 3260, hořavku duhovou a velevruba tupého: Vzhledem ke vzdálenosti od záměru by vlivy mohly nastat pouze v případě rozsáhlejší havárie a úniku velkého množství ropných látek na odpočívce. I v takovém případě lze předpokládat, že by zachycení znečištění došlo ještě před tím, než by se dostalo k EVL. Vliv nelze úplně vyloučit, riziko je však možné považovat za malé a srovnatelné se stávajícím stavem. Vliv je proto hodnocen jako **nulový (0)**.

Charakteristika předmětů ochrany upravena dle www.natura2000.cz, www.biomonitoring.cz, Hanel 2005, Spilka a Hanel 2014.

4.3.2 Vyhodnocení vlivů na celistvost lokality

Celistvostí (integritou) u PO/EVL rozumíme udržení kvality lokality z hlediska naplňování jejích ekologických funkcí ve vztahu k předmětům ochrany. V dynamickém pojetí jde o schopnost ekosystémů nadále fungovat způsobem, který je příznivý pro předměty ochrany

z hlediska zachování, popř. zlepšení jejich stávajícího stavu. (Metodika hodnocení vlivů, MŽP 2007)

Mimo případ závažných havárií se neočekává narušení celistvosti žádné EVL. V případě závažnější havárie spojené s větším úhynem by mohlo dojít k narušení kontinuity populace mihule. S ohledem na nízkou pravděpodobnost rizika byl vliv na celistvost EVL Štěpánovský potok hodnocen jako **nulový (0)**.

4.4 VYHODNOCENÍ KUMULATIVNÍCH VLVIVŮ

Záměry a faktory, u kterých může nastat kumulace vlivů s posuzovaným záměrem:

- Zemědělské hospodaření: Z okolních pozemků (zejména se jedná o trvalé travní porosty hnojené statkovými hnojivými) dochází ke splachům do toku, o čemž svědčí nitrofilní druhy rostoucí podél potoků. Kvalita vody je však zatím dobrá, zřejmě díky silné samočisticí schopnosti. (Spilka a Hanel 2014) V případě další intenzifikace hospodaření by mohlo dojít k problémům a jejich kumulaci s vlivy záměru. Další rizika představují hnojiště a splachy z polí.
- Další stávající ČOV vypouštěné do EVL
- Znečištění z chatových osad a Střechova (nelegální vypouštění jímek apod.)
- Skládky Trhový Štěpánov: V současnosti nepředstavuje problém, nedochází ke znečišťování vod.
- Zkapacitnění dálnice D1: riziko znečištění potoka při stavbě.
- ČOV Střechov: Do budoucna se počítá s vybudováním ČOV pro obec Střechov (120 EO), případně napojení na ČOV z odpočívadla (v tom případě by musela být vybudována kapacitnější). Dle informací městského úřadu Trhový Štěpánov se konkrétní projekt ČOV v tuto chvíli nepřipravuje.

Posuzovaný záměr znamená relativně malou změnu v území a přes uvedené vlivy je kvalita vody dobrá, nepředpokládá se tedy kumulace vlivů se stávajícími faktory v území. Z připravovaných projektů ČOV Střechov zatím nemá konkrétní podobu a není jasné, zda a kdy bude realizována. Zkapacitnění D1 má vlivy na EVL Štěpánovský potok spíše jednorázové a potenciální v době realizace záměru, ani v případě současné realizace obou záměrů nedochází k významné kumulaci rizik.

V kumulaci s dalšími záměry, především dalšími zdroji znečištění (ČOV, zemědělství, nelegální vypouštění odpadních vod) lze vlivy na míhuli potoční hodnotit jako **mírně negativní** (-1). Na ostatní předměty ochrany je nulový.

4.5 VYHODNOCENÍ MOŽNÝCH PŘESHraniČNÍCH VlivŮ

Vzhledem k umístění a charakteru záměru jsou přeshraniční vlivy vyloučeny.

5 Závěr

Hodnocený záměr „D1 rozšíření odpočívky Střechov km 52,0“ nemá významně negativní vliv na žádné evropsky významné lokality a ptačí oblasti a jejich předměty ochrany.

Hodnocený záměr má mírně negativní vliv na předmět ochrany EVL Štěpánovský potok mihuli potoční (*Lampetra planeri*).

6 Zmírňující opatření

Vzhledem ke stupni přípravy záměru nejsou v současné době zvolena konkrétní řešení některých částí záměru. Navržená opatření, která mají zamezit negativním vlivům, směřují k dalším stupňům přípravy. Budou zapracována do příslušných dokumentů.

- Výměna ČOV proběhne v době úplné odstávky odpočívky, do toku nebudou vypouštěny nepřečištěné odpadní vody. Toto řešení bylo investorem odsouhlaseno.
- Zvolená technologie ČOV vyloučí vypouštění nepřečištěných vod do potoka i v případě odstávky či výpadku technologie (dostatečnou retenční kapacitou samotné ČOV nebo havarijní nádrží, ze které budou splašky přečerpány do ČOV po obnově činnosti nebo vyváženy, nebo jiným vhodným způsobem). O výpadku ČOV bude okamžitě informován provozovatel automatickým systémem (není nutné v případě denní kontroly a dostatečné retenční kapacity). V provozním řádu ČOV bude jednoznačně stanoven postup řešení odstávek a výpadků ČOV.
- V provozním a havarijním řádu odpočívky bude stanoven postup řešení případných větších úniků ropných látek, který minimalizuje riziko znečištění toku.

7 Použitá literatura a www zdroje

Literatura

Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování dle §45i zákona 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (Věstník MŽP, listopad 2007)

Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000. Ministerstvo životního prostředí, Praha 2011.

Hanel L. 2005: Výskyt mihulí v ČR a jejich životní nároky. Živa 6/2005, str. 273–275.

Spilka a Hanel 2014: Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Štěpánovský potok. AOPK ČR.

ZO ČSOP Vlašim 2006: Plán péče o PR Štěpánovská potok na období 2006–2015.

Odkazované legislativní předpisy:

Nařízení vlády č. 132/2005 Sb. ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit

Zákon 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění

Směrnice 2009/147/ES o ochraně volně žijících ptáků, včetně příloh

Směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, včetně příloh

WWW zdroje:

Průvodní zpráva k návrhům evropsky významných lokalit – z internetových stránek www.natura2000.cz

Stránky věnované sledování stavu biotopů a druhů z hlediska ochrany www.biomonitoring.cz

8 Seznam příloh

1. Rozhodnutí o udělení autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona 114/1992 Sb.
2. Stanoviska Krajského úřadu Středočeského kraje
3. Mapy umístění záměru
4. Fotodokumentace